

Hópmynd sem tekin var fyrir framan hótelið í Djúpuvík. Mynd: Héðinn Ásbjörnsson.

Ferð í Árneshrepp á Ströndum

Kristófer Þorleifsson
form. öldungadeildar LÍ

Dagana 22.-24. ágúst í fyrra fóru 26 manns í ferð öldungadeildar norður á Standir. Lagt var upp frá Hlíðasmára, ekið var yfir Holtavörðuheiði og komið niður í Hrútafjörð og að á Borðeyri. Þar var nesti borðað, nýjar heimabakaðar kleinur og flatbrauð með hangikjöti. Þessu var rennt niður með heitu kaffi og að því loknu var boðið upp á dálitla brjóstbirtu, rautt, hvítt og björ.

Borðeyri má sannarlega muna sinn fífil fegurri, en þar búa í dag innan við 20 manns. Fyrr á öldum var Borðeyri í tölu meiriháttar siglinga- og kauphafna. Nafn eyrarinnar er dregið af því að þegar Ingimundur gamli fór í landaleit, sumarið eftir að hann kom til Íslands, fann hann þar nýrekið viðarborð og nefndi eyrina Borðeyri eftir því.

Frá Borðeyri var síðan haldið áfram og komið við í Sauðfjársetrinu á Sævangi í Strandabyggð sem áður var félagsheimili Strandamanna. Safnið var skoðað undir leiðsögn forstöðumanns sem flutti stutt fræðandi erindi um safnið. Að því loknu var sest að kaffi og vöfflum með rjóma.

Leiðin lá síðan til Hólmavíkur þar sem hópurnir skoðaði Galdrasafnið. Síðan áfram til Djúpuvíkur og virtu ferðalangar fyrir sér hrikalega og ægífraga náttúruna eins og Kaldbakshorn og Kaldbaksvík og Veidileysufjörð. Þegar komið var á Hótel Djúpuvík um kvöldmatarleytið var sest að dýrindis kvöldverði. Þar tók á móti okkur hóteltjórinn, tengdasonur staðarhaldara, Magnús Karl Pétursson alnafni og barnabarn kollega okkar.

Eftir nærandi nætursvefn og góðan morgunverð var haldið í skoðunarferð í sildarverksmiðjuna undir leiðsögn Héðins Ásbjörnssonar, sonar hjónanna Evu og Ásbjarnar staðarhaldara í Djúpuvík. Verksmiðjan er í dag safn sem sýnir vinnsluferlið eins og það var í húsinu.

Í hundruðir ára var landbúnaður aðalatvinnuvegurinn í héraðinu, en saga Djúpuvíkur hefst árið 1917 þegar Elías Stefánsson setti þar á stofn sildarsöltunarstöð. Þetta breytti lífi fólks, en síðan varð Elías gjaldþrota í kreppunni miklu árið 1929.

Árið 1934 var hafist handa við byggingu sildarverksmiðju á Djúpuvík og aðeins rúmu ári síðar var farið að framleiða bæði sildarmjöl og lýsi. Veðin var mjög góð og verksmiðjan malaði gull.

Framkvæmdin var of stór fyrir íslenska bankakerfið og hafði Landsbankinn ekki bolmagn til að veita lán til byggingarinnar. Forráðamenn fyrirtækisins leituðu því á náðir dansks banka til að fá lán. Svo vel gekk reksturinn að eftir eitt ár voru vextir greiddir af láninu og eftir tvö ár í rekstri var lánið greitt upp.

Þegar sildarverksmiðjan var fullbyggð var hún langstærsta steinsteypa bygging á Íslandi. Enn þann dag í dag er hún gríðarstór, 90 metra löng á þremur hæðum. Verksmiðjan var útbúin öllum fullkomnustu tækjum til sildarbræðslu og vinnslu á mjöli. En tímarnir breyttust. Aflinn náði hámarki á svæðinu sumarið 1944, en eftir það minnkaði sildarstofninn hratt. Eftir nokkrar misheppnaðar tilraunir til nýrra notkunarmöguleika var verksmiðjunnin endanlega lokað árið 1954. Þegar allt var í blóma á Djúpuvík var þar bæði verslun, bakarí og lækni.

Eftir skoðunarferðina var ekið norður á Gjögur þar sem eitt sinn var blómleg byggð en enginn býr nú. Þaðan var haldið áfram um Trékyllisvík og út í Norðurfjörð og komið við í gamla kaupfélaginu, en þar hófst verslunarrekstur á ný í júní 2019 á vegum „Verzlunarfélags Árneshrepps“. Frá kaupfélaginu var haldið yfir í „Kaffi Norð-

Gunnsteinn Gíslason og Ólafur F. Magnússon, tveir fyrirverandi borgarstjórnar.

urfjörð“ þar sem boðið var upp á frábæra fiskisúpu. Á leið okkar hittum við Gunnstein Gíslason sem í áratugi var höfuð Árneshrepps, kaupfélagsstjóri, bankastjóri og hreppstjóri.

Eftir súpuna var ekið um byggðina í Norðurfirði og að Munaðarnesi við utanverðan Ingólfsfjörð. Ætlunin var að sjá þaðan til Drangaskarða, en þau voru því miður hulin þoku. Vel sást þó inn Ingólfsfjörð og út á Seljanes.

Því næst var ekið á Hótel Djúpuvík á ný. Sest var að frábærum kvöldverði og undir borðum fóru margir á kostum og sögðu skemmtisögur. Óvænt birtist Þórólfur Árnason fyrrverandi borgarstjóri sem átti leið um og sagði okkur skemmtisögur af læknum og ættmennum sínum, en langafi Þórólfs var hinn frægi klerkur séra Árni Þórarinnsson.

Morguninn eftir var ekið yfir í Bjarnarfjörð og á Klúku skoðað Kotbýli kuklarans og Guðmundarlaug, þar sem gafst tækifæri á að lauga andlitið með vígðu vatni Guðmundar biskups hins góða. Þaðan var farið yfir á Drangsnes um Selströnd og litið til Grímseyjar í Steingrímsfirði. Á Drangsnesi var að við klettinn „Kerlingu“ og tekin hópmynd af konunum.

Á Hólmavík buðu læknishjónin frá Húsavík, Ingimar S. Hjálmarsson og Sigríður Birna Ólafsdóttir, okkur heim í hús sem Ingimar og hans systkini eiga, en Ingimar er fæddur og uppalinn á Hólmavík. Hjá þeim fengum við dýrðilegar móttöku á stórum palli framan við húsið. Þau buðu okkur upp á drykki, rautt

og hvítt og taðreyktan Mývatnssilung á rúgbrauði.

Eftir heimsóknina til Ingimars og Siggú var ekið suður á leið og komið við á bænum Húsavík þar sem ýmislegt er selt beint frá býli, meðal annars lostafullar lengjur: lambalundir sem maríneraðar eru í bláberjum og síðan tvíreyktar og þurrk-

aðar. Algjört lostæti sem allir keyptu og einstaka náðu í reykt svið.

Að verslunarferð lokinni var brunað suður um Þröskulda yfir í Dalina og síðan í Kópavoginn. Heim komu ferðalangar þreyttir og ánægðir snemma kvölds.

Öldungadeildin Dagskrá vorsins 2020

Miðvikudaginn 5. febrúar

Árni Bragason landgræðslustjóri flytur erindi sem hann nefnir „Að græða landið og loftslagsvá“.

Miðvikudaginn 4. mars

Torfi Magnússon lækinnir flytur erindið „Valdávima - valdafíkn - valdhroki“.

Miðvikudaginn 1. apríl

Höskuldur Þráinsson prófessor emeritus flytur erindi um „Vestur Íslendinga og Vestur-íslensku“.

Miðvikudaginn 6. maí

Jón Magnússon hrl. og fyrrverandi alþingismaður flytur erindi um „Sjálftæðisbaráttu Kúrda“.

Um fundi öldungadeildar

Allir lækna sem náð hafa sextugsaldri eru velkomnir í okkar hóp samkvæmt lögum öldungadeildar Læknafélags Íslands. Vonumst við til að sjá sem flesta á fundum okkar, bæði verðandi félaga og skráða félaga í deildinni. Fundirnir eru haldnir kl. 16.00 fyrsta miðvikudag hvers mánaðar að Hlíðasmára 8 í Kópavogi.

Hálftíma fyrir fund er boðið upp á kaffi og vínarbrauð meðan félagar og gestir ræða saman og rifja upp gömlu góðu dagana.

Kristófer Þorleifsson, formaður öldungadeildar

kristofert@simnet.is